

Springmask

Springmask är en ljus mask på ungefär en centimeter. Springmasken är ofarlig för människan, men en besvärlig parasit. Springmasksmitta är mycket vanligt hos barn i dagisåldern, men även större barn och vuxna kan smittas.

Typiska symtom på springmasksmitta är klåda vid analöppningen, särskilt på natten. Springmasksmitta kan också vara symtomfri.

Smitta

Springmasksmittan sker när en människa sväljer maskens ägg. Honmaskarna kryper från tjocktarmen till analöppningen för att lägga sina ägg. Äggen sprids mellan människor från hand till hand och dessutom via ytor eller sängkläder. Äggen kan förbli smittsamma i flera dagar, till och med veckor.

Om en person får symtom som passar in på springmasksmitta, kan behandlingen av personen påbörjas utan läkarbesök. Kontakt med hälso- och sjukvården tas om man inte är säker på att det är frågan om springmask.

Springmasksmitta förebyggs genom en god hand- och toaletthygien. Naglarna hålls korta. Undvik att bita på naglarna och äta mat som äts med fingrarna, likaså att sova i samma sängkläder med någon som är bärare av springmask.

Behandling

Springmasksmitta behandlas med det receptfria preparatet pyrvinembonat som kan köpas på apoteket. Personer som bor i samma hushåll (även symtomfria) och de som sovit i samma sängkläder ska behandlas samtidigt. Alla upprepar behandlingen efter 14 dagar.

Efter behandlingen

- sängkläder, underkläder, sovplagg och -leksaker och handdukar tvättas dagen efter läkemedelsdagen
- underkläder byts dagligen

Det räcker med vanlig veckostädning (dammsugning av rum och omsorgsfull rengöring av ytor, toalettens dörrhandtag och kranar).

Anmälan om smitta ska göras till dem som sovit i samma sängkläder, barnets dagvårdsplats eller skolan. Om det har konstaterats att barnet har springmask, behöver barnet inte vara borta från dagvården eller skolan.

Om symtomen drar ut på tiden bör hälso- och sjukvården kontaktas.

Läs mer på THL:s webbplats <https://thl.fi/fi/web/infektiaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/kihomato> och webbplatsen Terveyskirjasto <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00427>

Se även Terveyskirjasto, Infektio ja päivähoido (på finska) <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01200>